

SPLFs ordförande:

Släpp in de yngre i privatläkarkåren!

– Vi måste säkerställa återväxten och förnygra kåren, så att vi inte blir några som vandrar mot 65-årsgränsens ättestupa utan att ha någon succesion. Vi måste övertyga huvudmännen om värdet av den privata vården.

Det ser Privatläkarförningens ordförande Göran Medén Britth som en av SPLFs viktigaste uppgifter för framtiden. Ersättningsetableringar och ett bevarande av den nationella läkarvårdstaxan är därför viktiga SPLF-frågor.

Han, som varit privatpraktiserande kirurg i mer än 17 år och Privatläkarförningens ordförande sedan sex år, kan se tillbaka på ett turbulent yrkesliv. Inför föreningens fullmäktigemöte ber jag honom sammanfatta sina erfarenheter.

– Möjligheterna att verka som privatläkare har försvunnit oerhört sedan 1983. Då kunde man ta över en mottagning helt fritt, man kunde gå in i taxan som fanns sedan 1975, och gruppläkarmottagningarna hade ett extra stimulanspåslag.

– Nu har den ekonomiska makten tagits över av landstingen. Det har lagts ekonomiska tak på verksamheten. Man får inte ta över en kollegas mottagning om han blir pensionär eller sjuk etc om inte huvudmannen medger det – och det gör han vanligen inte. Landstingen betraktar oss som en stor kostnad i stället för en resurs.

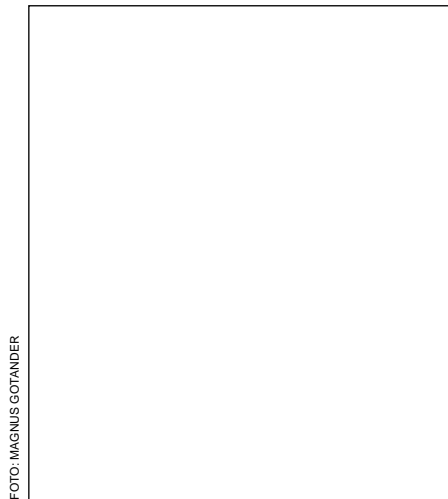
Utarmar kåren

Göran Medén Britth är kritisk mot att nya doktore inte tillåts komma in i den privata sektorn fast det behövs – han tror att det mycket handlar om ett tjänstemannamotstånd. Detta håller på att utarma privatläkarkåren.

– I Göteborg föll två öronläkare för 65-årsgränsen förra året. De fick ingen förlängning, de fick lämna mottagningen och några nya kom inte in. En vecka senare erbjöds de att vikariera i Göteborgs kommun – det är motsägelsefullt!

– Framsta problemet är att få in nya, yngre läkare från sjukhusen – dörren är stängd. Det verkar väldigt svårt att rucka på detta så länge vi har en monopolistisk finansiering, säger han.

Denna historieberedning kan förefalla pessimistisk och negativ, men Medén Britth utprepar gång på gång att han likväl ser ljus på framtiden:

Göran Medén Britth är kritisk mot att nya doktore inte tillåts komma in i den privata sektorn trots att de behövs.

– Trots den negativa trend som visats centralt från socialdepartementet har jag en positiv syn på utvecklingen. Jag tror att vi kommer att få en mjukare övergång än dagens strikta 65-årsgräns.

– Vi har lyckats få fram förlängning för några läkare nyligen, och det kan tyda på en svängning. Stockholms politiska ledning har sagt att regeln ska luckras upp. Vi har inte sett det än, men man säger så i alla fall.

En viktig förändring som redan skett är enligt Göran Medén Britth den successiva övergången från etableringsrätter till vårdavtal med huvudmännen, och han efterlyser betydligt fler sådana.

– De är ofta något bättre ersatta än vad taxan ger. I många landsting har man plötsligt börjat betrakta privata vårdgivare som en resurs, särskilt i bristspecialiteter. Det här innebär också en bättre dialog mellan huvudmännen och oss.

Etablering och taxa en trygghet

Med ett vårdavtal kan läkaren oftast låta etableringsrätten vara vilande i bakgrunden – en stor trygghet om avtalet av någon anledning inte skulle förlängas.

– Men problemet är att nya läkare som vill komma in i systemet inte har någon etableringsrätt. Hur ska man kunna gardera dem? Vad händer dem om vårdavtalet inte förnyas? Det är en stor svaghet – jag tror att många vill etablera sig privat men de törs inte. Det är för osäkert.

Ett annat problem är alltså just av-

talens längd som ju är en förutsättning för stabilitet i verksamheten:

– Nu har tre plus ett år blivit en konstig norm från EU. Hur kan någon investera på så kort sikt? Varför kan det inte skrivas avtal på t ex åtta år? Det finns många saker att lösa här, men vi har mött ökad förståelse, anser Göran Medén Britth.

En huvuduppgift för SPLF det kommande verksamhetsåret blir att slå vakt om läkarvårdstaxan:

– I betänkandet »Klara spelregler» skrevs det att taxan ska bort – ett beslut som vi, Läkarförbundet och sjukgymnasterna reserverade oss emot. Det vore högst olyckligt. Vi måste bevara den som en riksläkare – och det måste vi bevaka väldigt noga.

– Vi vill också ha klara besked om vad politikerna menar med mångfald. Är det mångfald inom landstingets egna väggar eller är det att föra ut värdenheter i privat regi med en offentlig finansiering? Det är lite oklara besked på den punkten.

Vem vågar investera?

Ersättningsetableringarna är självfallet en hjärtefråga för SPLF och Göran Medén Britth:

– När vi med vår kvalitetssäkringsmodell har visat hur viktigt det är att man investerar och har »up to date» utrustningar, som idag är ofantligt dyra, tror jag att beslutsfattarna förstår att man inte kan satsa på kvalitet om man åtminstone inte får ersättningsetableringar, säger han och ger exempel ur sin egen verklighet med svårigheter att finna en prisvärd endoskopiutrustning – med bara två och ett halvt år kvar till »ättestupan».

– Jag tror att politikerna förstår det här när de ställs inför verkligheten – det är en utmaning, men jag är långt ifrån uppgiven!

Tror på mångfalden

Göran Medén Britth pekar på en rad frågor av betydelse för framtiden vid sidan om de stora principfrågorna: arbetsmiljö, ledarskap, vidareutbildning av personal m m.

– Summa summarum – jag ser väldigt positivt på utvecklingen av privatvården. Vi brukar lite skämtsamt säga att PK AB är två handläggare och en sekreterare idag. Kanske är det om sex-åtta år 30 personer som jobbar med privatvården om mångfalden utvecklas positivt...!

Uno Käarik